

Pericopa Mikeț - „A fost o foamete în țară” ויהי רעב בארץ [anul 5783]

Foametea în toată lumea vine de la lipsa de alimente, mai ales cereale. Când șurele și silozurile se golesc și lipsesc mijloace de transport adecvate pentru transportarea alimentelor dintr-un loc în altul, riscurile de foamete cresc. Foametea duce la migrațiune de popoare din pustii spre zone locuite, iar pe de altă parte este un trigger la războaie și corupție.

Seceta și foametea sunt cauzate între altele de lipsa ploilor. Așa cum roua este obligatorie pentru culturile de vară, ploile sunt necesare culturile de iarnă. De aici provine rugăciunea *veten tal umatar livraha*, ויתן טל ומטר לברכך „și dă rouă și ploaie de belșug”. Alte cauze la foamete sunt asediul și războiul și ea poate veni chiar de la invazii de hoarde de lăcuste și boli ale plantelor. Despre acestea ne vorbește regele Solomon, Şlomo la inaugurarea Templului, חנוכת המקדש Hanukat Hamikdaș: „Când cerul va fi închis și nu va mai fi ploaie fiindcă ei nu vor înceta să păcătuiască împotriva ta și se vor ruga ... dacă va fi foamete în țară, dacă va fi ciumă, dacă vor fi tăciune, mană, lăcuste și gândaci, dacă dușmanul lor îl va împresura în porțile țării lor – orice plagă orice boală ar fi” (1Regi 8:35, 37).

Foametea are un impact desăvârșit asupra societății. Ea poate duce la o revoltă populară civilă, cum s-a întâmplat cu generația din pustiu care s-au răzvrătit contra lui Moise și Aaron reproșându-le: „ ... voi ne-ați scos în pustiu acesta ca să omorâți toată această congregație înfometând-o” (Exod 16:3). Mai mult decât atât, foametea poate să ducă la pierderea firii umane și chiar la canibalism, după cum scrie în blesteme: „O să mâncați carnea fiilor voștri și o să mâncați carnea fiicelor voastre” (Levitic 26:29). Acest groaznic blestem s-a adevărit în zilele lui Ahav, când Samaritania, Şomron a fost asediată, iar femeile spuneau una alteia: „ ... Dă-l pe fiul tău ca să-l mâncăm azi, iar mâine îl vom mânca pe fiul meu” (2Regi 6:28).

În anii de foamete primii care sunt vizați de această pacoste sunt bogătașii, oamenii petrecăreți care imediat se întristează, după cum descrie midrașul despre versetul nostru: „Foametea (din versetul nostru) a început la bogați fiindcă atunci când un om este bogat, el se bucură să-și vadă prietenul, dar când el este sărac nu prea vrea să-și vadă prietenul, deoarece îi este rușine de el” (Midraș Hagadol 41:56).

Foametea în țara noastră

În cartea Genezei, Bereșit sunt câțiva ani de secetă la fiecare patriarh. Avraham Avinu a îndurat experiența foametei care l-a constrâns să coboare în Egipt (Geneza cap.12). În midraș scrie că din ziua în care lumea a fost creată nu a venit o foamete până în zilele lui Avraham, și nu în toată lumea a fost ci doar în Canaan ca să-l încerce pe Avraham și să-l conducă în Egipt (Midraș Hagadol, Bereșit 12).

Și în zilele lui Ițhak a fost foamete în țară: „A fost o foamete în țară, în afară de foametea dintâi, care fusese în zilele lui Avraham” (Geneza 26:1). Oare nu știm că aceasta a fost cea de a doua foamete? Însă scriptura vine să ne învețe că această foamete a fost mai grea decât prima foamete (Midraș Hagadol).

Despre foametea din zilele lui Iacob scrie în pericopa noastră: „Și în țară era mare foamete” (Geneza 43:1). În

urma acestei foamete, Iacob și fii lui au coborât în Egipt.

Midrașul aduce perioade de foamete în istoria omenirii în lume și Israel (Bereșit Raba 25); „Zece ani de foamete au fost în lume; unul a fost în zilele Adam Harișon (primul om): „Blestemat să fie pământul din cauza ta” Geneza 3:17); unul a fost în zilele lui Lemeh: „Din pământul pe care Dumnezeu l-a blestemat” (Geneza 5:29); unul în zilele lui Avraham: „Și a fost foamete în țară” (Geneza 12:10); unul în zilele lui Ițhak: „A fost o foamete în țară, în afară de foametea dintâi” (Geneza 26:1); unul a fost în zilele lui Iacob: „Era al doilea an de foamete pe pământ” (Geneza 45:6); unul în zilele judecătorilor: „Pe vremea judecătorilor, în țară era o foamete” (Rut 1:1); unul în zilele lui David: „În zilele lui David a fost foamete trei ani la rând” (2Samuel 21:1); unul în zilele lui Eliyahu (Ilie): „Viu este Adonai Elohei Israel, înaintea căruia stau, că în acești ani nu va fi nici rouă nici ploaie decât la cuvântul meu” (1Regi 17:1); unul în zilele lui Elișa (Elisei): „După un timp a fost o mare foamete în Samaria” (2Regi 6:25); aceasta a fost una care a venit pe pământ, dar o mai fi una care va veni în viitor: „Iată vin zile ... când voi trimite foamete în țară, dar nu foamete de pâine și nici sete de apă, ci de auzirea cuvintelor lui Dumnezeu” (Amos 8:11).

* * *

În pericopa noastră, Mikeț, faraonul visează despre șapte vaci slabe care mănâncă șapte vaci grase. După aceea el a avut încă un vis, în care șapte spice slabe înghit șapte spice grase. De aici putem învăța rezultatele dezastruoase ale foametei: viețuitoarele grase, pline și frumoase devin slabe, urâte și bolnave. Și comportamentul lor se schimbă. Ele devin impulsive și violente, gata de orice brutalitate.

O altă întrebare care se pune este de ce a visat Faraonul același vis de două ori, Răspunsul este că această repetiție vine să aprobe corectitudinea rezolvării visului: „Și dacă visul i-a fost dat de două ori faraonului, înseamnă că adevăratul Dumnezeu a hotărât lucrul acesta” (Geneza 41:32).

Plaga de foamete descrisă în pericopa noastră s-a petrecut înainte de plaga Nilului – una din cele zece plăgi care au lovit Egiptul. Și de această dată izvoarele Nilului s-au uscat și râul-zeu a dus Egiptul la foamete. [Putem poate adăuga și această lovitură la cele zece plăgi care i-au convins pe egipteni să-i elibereze pe evrei.](#)